

Pytania i odpowiedzi (cz.1)

W Załączniku nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy zawarto zapis: „**W zakresie przepisów prawa żywnościowego – wymagany jest udział w szkoleniu w roli wykładowcy** inspektorów weterynaryjnych lub urzędowych lekarzy weterynarii z Inspekcji Weterynaryjnej, np. z powiatowych inspektoratów weterynarii oraz inspektorów z Państwowej Inspekcji Sanitarnej (w zakresie wymagań dotyczących DB oraz RHD w zakresie produkcji żywności pochodzenia niezwierzęcego), w zakresie etykietowania żywności – inspektorów z Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych lub z Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a **w zakresie przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania** – przedstawicieli urzędów skarbowych lub biur rachunkowych.” -

- a) Czy możliwe jest prowadzenie zajęć w powyższych tematach, również przez doradców rolniczych, mających odpowiednie doświadczenie w przeprowadzaniu szkoleń/warsztatów z tematyki różnych form sprzedaży żywności i wymagań prawa żywnościowego oraz z tematu prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania dla gospodarstw rolnych? Szkolenia/warsztaty w tym zakresie prowadzone są przez pracowników wnioskodawcy dla rolników od wielu lat w ramach swojej działalności projektów, demonstracji, targów, wystaw itp.
- b) Czy wnioskodawca świadczący usługi np. w zakresie rachunkowości/księgowości dla gospodarstw rolnych może zrealizować ten temat własnymi pracownikami? Czy doradcy prowadzący od 5 lat szkolenia obejmujące zagadnienia rachunkowości rolnej w gospodarstwach lub prowadzący książkę FADN mogą być dopuszczeni jako wykładowcy?

Odpowiedź

Co do zasady wykładowcami w powyższych zakresach powinny być osoby odpowiednio wskazane w warunkach naboru. W uzasadnionych przypadkach (np. jeżeli nie będzie możliwości pozyskania do realizacji operacji osób wskazanych w warunkach naboru – co powinno mieć potwierdzenie w dokumentacji operacji) dopuszcza się udział pracowników wnioskodawcy mających odpowiednie doświadczenie w przeprowadzaniu działań szkoleniowych (zgodnie z pkt. 2 załącznika nr 5 do umowy o przyznaniu pomocy – *Informacja dotycząca wymaganych kwalifikacji kadry oraz minimalnej liczby wykładowców skierowanych do realizacji operacji*) z zakresu tematyki różnych form sprzedaży żywności i wymagań prawa żywnościowego oraz z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania dla gospodarstw rolnych.

1. Czy wnioskodawca posiadający własny zakład zatwierdzony jako MLO/RHD, może wykorzystać go do przeprowadzenia wizyty II dnia szkolenia?

Odpowiedź

Tak

2. Czy zakład przetwórczy zarejestrowany jako firma, nie zaś jako RHD, może być miejscem wizytowanym przez grupę? Zakład był otwierany, kiedy nie było jeszcze możliwości rejestracji jako RHD. Podmiot wykorzystuje produkty ze swojego gospodarstwa.

Odpowiedź

Nie może, musi być to zakład z zarejestrowaną działalnością w zakresie RHD.

3. Czy drugi dzień szkolenia może odbyć się w jednym gospodarstwie rolnym w przypadku, gdy ma ono zgłoszenie niezbędnych form sprzedaży, czyli np. RHD i SB? Czy jeżeli jedna forma jest

zarejestrowana na rolnika, a druga na małżonka rolnika, dopuszczalna jest realizacja dwóch wizyt?

Odpowiedź

Tak

4. Minimalna liczba wykładowców: w regulaminie naboru wskazano, że powinno się zapewnić minimum 4 wykładowców i system teleinformatyczny wymaga podania przynajmniej tylu wykładowców, jednak ze wskazaniem, że mają oni należeć do jednej z 3 grup „Wykładowca wpisany na listę doradców rolniczych”, „Wykładowca zatrudniony w jednostce naukowej” i „Osoba prowadząca zajęcia praktyczne”. Czy ten warunek systemu nie pozostaje w sprzeczności z wymogami dotyczącymi kadry dydaktycznej wykazanymi w załączniku nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy, gdzie podano wykształcenie i doświadczenie w prowadzeniu zajęć, gdyż wykładowca zatrudniony w jednostce doradztwa rolniczego spełniający wskazane wymogi nie musi być wpisany na listę doradców rolniczych? Czy nie powinna pojawić się kategoria „nie dotyczy”?

Odpowiedź

W systemie w trakcie wypełniania wniosku o przyznanie pomocy istnieje możliwość wprowadzenia takiego wykładowcy poprzez wybór rodzaju „inny”. Tym samym możliwe jest wskazanie wykładowcy zatrudnionego w jednostce doradztwa rolniczego, który spełnia wymagania określone dla kadry dydaktycznej, mimo że nie jest wpisany na listę doradców rolniczych.

elektronicznych

Dodawanie wykładowcy

* Pole obowiązkowe do wypełnienia

Dane identyfikacyjne

Imię *

Nazwisko *

Rodzaj *

Forma zatrudnienia *

zatrudnienie przez inny podmiot

prowadzenie własnej działalności

Miejsce zatrudnienia

Województwo *

Powiat

Gmina

Miejscowość

Kod pocztowy *

5. Minimalna liczba wykładowców: w zał. nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy podano warunek „Beneficjent powinien zapewnić co najmniej 4 różnych wykładowców na potrzeby przeprowadzenia każdego szkolenia w ramach realizowanej operacji”. Biorąc pod uwagę opisaną wyżej konieczność podania w systemie teleinformatycznym 4 wykładowców z możliwych 3 grup (doradca rolniczy, naukowiec, praktyk) i wskazanie, że 3 tematy wykładów z ramowego programu (zał. nr 3 do regulaminu), tj. „Wymagania z zakresu bezpieczeństwa żywności...”, „Wymogi dotyczące etykietowania żywności...” i „Wymogi dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania...”, mają prowadzić wykładowcy nie zaliczający się do tych grup, czy to oznacza, że czterech obowiązkowych wykładowców ma przeprowadzić pozostałą część szkolenia, czyli temat „Marketing produktów żywnościowych...” (1,5 godziny) i 4 godziny zajęć w gospodarstwach? Czy też do tych 4 obowiązkowych wykładowców prowadzących pojedyncze szkolenie zalicza się osoby prowadzące pierwsze 3 tematy z programu?

Odpowiedź

Nie. Wymóg wskazany w załączniku nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy, tj. zapewnienie co najmniej 4 różnych wykładowców na potrzeby przeprowadzenia każdego szkolenia, odnosi się do minimalnej łącznej liczby osób prowadzących zajęcia w ramach całego szkolenia, a nie wyłącznie do wybranych jego części (np. zajęć praktycznych czy wybranych tematów programu).

Oznacza to, że do spełnienia tego warunku wliczają się również wykładowcy prowadzący pierwsze trzy tematy szkolenia, niezależnie od ich przynależności do kategorii wskazanych w systemie teleinformatycznym. Kategorie systemowe służą jedynie klasyfikacji osób spełniających określone wymagania, natomiast nie determinują zawężenia liczby wykładowców do poszczególnych części programu.

W konsekwencji nie należy przyjmować, że warunek o zapewnieniu czterech obowiązkowych wykładowców odnosi się wyłącznie do wybranych elementów szkolenia (np. marketingu i zajęć praktycznych), lecz do wszystkich osób realizujących program danego szkolenia.

6. Wymagania odnośnie do wykładowców: w zał. nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy podano warunek „(...) wymagany jest udział w szkoleniu w roli wykładowcy (...) w zakresie przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania – przedstawiciele urzędów skarbowych lub biur rachunkowych”. Czy dopuszczalne jest zaangażowanie do przeprowadzenia wykładu z tego tematu doradcy podatkowego, który nie prowadzi własnego biura rachunkowego, ani nie jest w takim biurze, ani urzędzie skarbowym zatrudniony?

Odpowiedź

Co do zasady wykładowcami w powyższych zakresach powinny być osoby odpowiednio wskazane w warunkach naboru. W uzasadnionych przypadkach (np. jeżeli nie będzie możliwości pozyskania do realizacji operacji osób wskazanych w warunkach naboru – co powinno mieć potwierdzenie w dokumentacji operacji) dopuszcza się udział pracowników wnioskodawcy mających odpowiednie doświadczenie w przeprowadzaniu działań szkoleniowych (zgodnie z pkt. 2 załącznika nr 5 do umowy o przyznaniu pomocy – *Informacja dotycząca wymaganych kwalifikacji kadry oraz minimalnej liczby wykładowców skierowanych do realizacji operacji*) z zakresu tematyki prowadzenia działalności gospodarczej i opodatkowania dla gospodarstw rolnych.

7. Zakres tematyczny: W ramowym programie szkolenia (zał. nr 3 do Regulaminu) podczas wizyt w gospodarstwach wskazano tematykę, która może być problematyczna do omówienia przez osoby zajmujące się prowadzeniem danej formy sprzedaży/przetwórstwa żywności; chodzi między innymi o „pobieranie próbek do badań mikrobiologicznych” w RHD/MLO – rolnik prowadzący RHD nie ma obowiązku pobierania i przechowywania próbek żywności z każdej partii, jeśli do takiej czynności dochodzi, to jest ona realizowana zazwyczaj przez przedstawicieli organów nadzorujących w związku z kontrolą. Czy w związku z powyższym, ten zakres tematyczny może być zrealizowany podczas wykładów w pierwszym dniu szkolenia? Zapewne też sporo gospodarstw z RHD nie ma wdrożonego systemu HACCP – czy wskazanie tego w programie ramowym oznacza, że wybrane do odwiedzenia gospodarstwa mają prowadzić taki system?

Odpowiedź

Ramowy program szkolenia zawiera zapis dotyczący „pobieranie próbek do badań mikrobiologicznych” do zrealizowania podczas wizyty w zakładzie prowadzącym RHD lub MLO. Program nie wskazuje kto ma przekazać odpowiednie informacje w tej części szkolenia i nie jest obowiązkowym założeniem, że tą osobą ma być prowadzący zakład. Wydaje się możliwe by była

to inna osoba posiadająca odpowiednie przygotowanie w tym zakresie. Następnie należy zauważyć, że wbrew tezie zawartej w pytaniu – „że producenci RHD i MLO nie pobierają próbek produkowanej przez siebie żywności” – co do zasady podmioty odpowiedzialne za zakłady MLO i RHD wprowadzające produkty pochodzenia zwierzęcego na rynek zobowiązane są do pobierania próbek do badań mikrobiologicznych w zakresie określonym przepisami regulującymi zakres działalności takiego zakładu. Są to tzw. „badania właścicielskie”, a próbki pobiera producent lub inne osoby upoważnione (być może pracownicy laboratoriów, z usług których korzysta producent), nie są to jednak pracownicy organów urzędowej kontroli żywności. Niezależnie od powyższego, zagadnienie to powinno zostać poruszone podczas wizyty w zakładzie.

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku zapisu dotyczącego praktycznych aspektów wdrożenia i prowadzenia systemu HACCP (w tym prowadzenia dokumentacji, monitorowania krytycznych punktów kontrolnych) wskazanych w programie szkolenia. Tu także nie wskazano wprost, że szkolenie ma prowadzić producent. Może to być inna osoba posiadająca odpowiednie przygotowanie w tym zakresie. Ponadto, o ile rzeczywiście nie wszystkie zakłady produkujące żywność muszą posiadać wdrożony system HACCP, zakład, w tym zakład MLO i RHD, który takiego systemu nie posiada musi przeprowadzić odpowiednią ocenę zagrożeń produkcji i dopiero po uznaniu, że system nie jest konieczny może odstąpić od spełniania tego wymagania. Niezależnie od powyższego, zagadnienie to, tj. uwarunkowania dotyczące wdrożenia systemu HACCP, powinno być omówione podczas wizyty w zakładzie, niezależnie od tego czy stosuje on lub nie system HACCP.

Oba tematy (badania mikrobiologiczne i system HACCP) mieszczą się merytorycznie w części wykładowej szkolenia dotyczącej wymagań z zakresu bezpieczeństwa żywności, należy je również przedstawić podczas zajęć praktycznych.

8. Załącznik nr 2 do umowy o przyznaniu pomocy: Czy prezentacje multimedialne są traktowane jako materiał szkoleniowy, który wymaga uzyskania pozytywnej opinii (akceptacji) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przed rozpoczęciem szkoleń zgodnie z trybem określonym w umowie?

Odpowiedź

Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi przeprowadzenia operacji, beneficjent zapewnia odbiorcom wydrukowany, w kolorze, materiał szkoleniowy o objętości nie więcej niż 40 stron z elementami graficznymi w pełnym kolorze. Materiał ten jest broszurą dla rolnika i wymaga uzyskania pozytywnej opinii (akceptacji) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zanim zostanie udostępniony odbiorcom szkoleń – a więc przed rozpoczęciem szkoleń. Wymóg uzyskania pozytywnej opinii nie dotyczy wydruku prezentacji multimedialnej.

9. Wymagania wykładowcy: Dodatkowo wykładowcy wewnętrzni – musi wykazać się 5 lat od ogłoszenia naboru, 10 godzinami (godz. - 45 minut) zajęć z zakresu KŁŻ lub 15 godzinami z zakresu tematyki „różnej” dla ostatecznych odbiorców. - Wykładowca posiada doświadczenie w prowadzeniu szkoleń dla KGW (Kół Gospodyń Wiejskich). Na liście obecności ze szkolenia nie ma informacji czy osoba z Koła Gospodyń Wiejskich była rolnikiem, domownikiem czy osobą spoza wymienionej jako „ostateczni odbiorcy”. Czy wykładowca może wykazać się doświadczeniem wskazując prowadzenie wykładów dla KGW?

Odpowiedź

Nie, w przedstawionej sytuacji nie może wykazać spełnienia wymogu doświadczenia wykładowcy wyłącznie na podstawie prowadzenia szkoleń dla Kół Gospodyń Wiejskich (KGW), jeżeli brak jest możliwości potwierdzenia statusu uczestników jako ostatecznych odbiorców interwencji lub doradców rolniczych.

Zgodnie z zapisami, doświadczenie wykładowcy powinno obejmować prowadzenie zajęć dla ostatecznych odbiorców interwencji, przez których rozumie się rolników, młodych rolników, małżonków rolników, domowników rolników oraz osoby zatrudnione w rolnictwie lub doradców rolniczych.

Warunek ten powinien być spełniony przez Wnioskodawcę oraz możliwy do jednoznacznej weryfikacji przez podmiot oceniający. W przypadku szkoleń dla KGW, jeżeli dokumentacja (np. listy obecności, zaświadczenia) nie potwierdza, że uczestnicy należeli do wskazanej grupy ostatecznych odbiorców, takie doświadczenie nie może zostać uznane za spełniające wymagania.

10. Czy wykazując się doświadczeniem wykładowym, wykładowca musi prowadzić szkolenie z dokładnie z takiego samego tematu jak jest wskazany w ogłoszeniu „Marketing produktów żywnościowych z uwzględnieniem dobrych przykładów” czy też prowadzona tematyka może być szersza? Wykładowcy często prowadzili tematy „Nowe formy i techniki sprzedaży – podejście biznesowe przy wprowadzaniu produktów na rynek”. „Promocja produktów z własnego gospodarstwa”, „Produkcja ekologiczna w gospodarstwie rolnym” czy też z Rolniczego Handlu Detalicznego, ale w programie szkolenia nie było tematu ściśle poświęconego marketingowi.

Odpowiedź

Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi kwalifikacji kadry skierowanej do realizacji operacji należy wykazać doświadczenie w postaci przeprowadzonych zajęć, w ramach przeszłych działań szkoleniowych, których zakres tematyki odpowiada zajęciom (zagadnieniom), które wykładowca będzie prowadził podczas szkolenia z tematu Krótkie łańcuchy dostaw żywności. Owe „zajęcia, które wykładowca będzie prowadził podczas szkolenia z tematu Krótkie łańcuchy dostaw żywności” odnoszą się do omawiania przez wykładowcę zakresu danego zagadnienia/ zagadnień z programu szkolenia.

Nie jest wymagana zgodność literalna, co do jednakowego brzmienia zakresu tematyki - elementów programu przeprowadzonych zajęć z brzmieniem zagadnień, które w ramach operacji będzie realizował wykładowca.

Np. Jednym z zagadnień ramowego programu szkolenia do uszczegółowienia przez wnioskodawcę jest „Marketing produktów żywnościowych z uwzględnieniem dobrych przykładów - jak zaistnieć i utrzymać się na rynku”. W celu wykazania doświadczenia przez wykładowcę w prowadzeniu zajęć obejmujących ten zakres tematyki nie jest wymagane przywołanie przeprowadzonych działań szkoleniowych czy zajęć prowadzonych podczas takich działań o identycznym brzmieniu. Należy jednak wskazać porównywalność zakresów tematyki zajęć już przeprowadzonych z tymi które będą prowadzone podczas operacji. Marketing to działania, które podejmuje się, by promować produkty i usługi. Wykładowca może więc przedstawić zajęcia, podczas których omawiane były zagadnienia poświęcone promocji produktów lub usług rolnych.

11. Załącznik nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy: „W przypadku innych wykładowców, tj: niebędących pracownikami doradztwa rolniczego albo świadczącymi usługi doradcze w formie samozatrudnienia ani niebędących pracownikami naukowymi lub pracownikami badawczo-technicznymi instytutów badawczych lub instytutu PAN, lub niebędących pracownikami badawczymi lub badawczo – dydaktycznymi na uczelni, dla uznania posiadania doświadczenia przez takich wykładowców wystarczającym będzie praktyczna znajomość tematyki potwierdzona okresem prowadzonej działalności zawodowej lub gospodarczej lub rolniczej przez 3 lata poprzedzające opublikowanie ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy. Osoby te nie muszą posiadać wykształcenia wyższego.” – jakim dokument

jest wymagany, aby potwierdzić praktyczną znajomość tematyki wraz z wymaganym okresem prowadzonej działalności zawodowej lub gospodarczej lub rolniczej u tych wykładowców?

Odpowiedź

Zapis mówi co trzeba wykazać, ale nie wskazuje jednego konkretnego dokumentu — w praktyce chodzi o wiarygodne potwierdzenie doświadczenia zawodowego przez min. 3 lata w danej tematyce. To oznacza, że dopuszczalne są różne dokumenty, o ile jasno pokazują zakres działalności + okres jej wykonywania np.:

1. W przypadku działalności gospodarczej (samozatrudnienie):
  - wpis do CEIDG lub KRS (z datą rozpoczęcia działalności),
  - wydruk z rejestru + ewentualnie opis zakresu działalności (PKD),
  - oświadczenie uzupełniające o faktycznie wykonywane czynności.
2. W przypadku pracy zawodowej (umowy):
  - świadectwa pracy,
  - zaświadczenia od pracodawcy (z opisem stanowiska i obowiązków),
  - umowy (np. zlecenia, o dzieło) + zakres wykonywanych zadań.
3. W przypadku działalności rolniczej:
  - zaświadczenie z KRUS,
  - dokumenty potwierdzające posiadanie lub prowadzenie gospodarstwa (np. ewidencja gruntów, dopłaty ARiMR),
  - oświadczenie o prowadzeniu działalności rolniczej wraz z okresem.
4. Dodatkowo (bardzo często pomocne):
  - referencje,
  - oświadczenie o posiadaniu praktycznej znajomości tematyki.

Zwykle oczekuje się zestawu dokumentów, a nie jednego konkretnego — najważniejsze, żeby udało się potwierdzić minimum 3 lata doświadczenia przed ogłoszeniem naboru, było jasne, że doświadczenie dotyczy konkretnej tematyki szkolenia.

12. Czy „Inspekcje” mogą odmówić udziału w prowadzeniu szkoleń? Co w sytuacji, gdyby odmówiły? Czy jeżeli do Inspekcji zgłosi się kilku potencjalnych oferentów, to jest ona zobowiązana do wyrażenia zgody dla każdego podmiotu? Czy nie będzie sprzeczności, że dana instytucja lub osoba z takiej instytucji zadeklaruje kilku wnioskodawcom udział w projekcie?

Odpowiedź

Inspekcja Weterynaryjna (IW) nie jest zobowiązana przepisami do delegowania pracowników jako wykładowców do udziału w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Inspektorzy weterynaryjni i urzędowi lekarze weterynarii będący pracownikami IW mogą podejmować dodatkowe zatrudnienie lub zajęcia zarobkowe (w tym przypadku w celu prowadzenia szkoleń) na zasadach określonych w art. 80 ustawy dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 590). Urzędowi lekarze weterynarii wyznaczeni przez powiatowych lekarzy weterynarii (a zatem niebędący pracownikami IW) podlegają w zakresie podejmowania innych zajęć zarobkowych ograniczeniom określonym w art. 16 ust. 2b-2c, ust. 5 pkt 4a i ust. 5b-5c ustawy z 29 stycznia 2024 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12 oraz z 2025 r. poz. 1795). Wymienione ograniczenia mają na celu zapewnienie bezstronnego wykonywania czynności objętych wyznaczeniem oraz braku konfliktu interesów w związku z wykonywaniem tych czynności.

13. W województwie łódzkim znajduje się jednostka Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego im. Wacława Dąbrowskiego – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Jakości Żywności i Przechowalnictwa w Łodzi. Instytut prowadzi wykłady, szkolenia z omawianego w projekcie interwencji I.14.1.2 zakresu, ponadto opracowuje instrukcje dla Zespołów

Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Czy jest możliwe dołączenie wykładowców IBPRS-PIB w zakresach odpowiadających ich kompetencjom?

Odpowiedź:

Tak, możliwe jest zaangażowanie wykładowców zatrudnionych w IBPRS-PIB, w tym w Zakładzie Jakości Żywności i Przechowalnictwa w Łodzi, do realizacji szkoleń w ramach interwencji I.14.1.2 — w zakresie odpowiadającym ich kompetencjom.

W świetle zapisów dotyczących kwalifikacji kadry dydaktycznej, pracownicy IBPRS-PIB mogą zostać zakwalifikowani jako pracownicy naukowcy lub badawczo-techniczni instytutu badawczego, co oznacza, że dla uznania ich doświadczenia wystarczające jest wykazanie co najmniej 3-letniego stażu pracy w instytucie badawczym, w zakresie odpowiadającym tematyce szkolenia (bez konieczności spełniania wymogu godzin szkoleniowych).

Warunkiem jest jednak, aby:

- zakres ich badań lub działalności był zgodny z tematyką szkolenia (KŁŻ),
- posiadali wymagane wykształcenie wyższe (spełniające katalog kierunków lub ECTS),
- byli formalnie zatrudnieni na stanowiskach wskazanych w wytycznych (naukowych lub badawczo-technicznych).

Dodatkowo należy uwzględnić, że IBPRS-PIB nie zastępuje obligatoryjnych wykładowców instytucjonalnych, tj.:

- inspektorów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Inspekcji Weterynaryjnej,
- IJHARS lub urzędów skarbowych (w zależności od zakresu tematycznego),

a jedynie może stanowić uzupełnienie kadry dydaktycznej.

W kontekście wymogu zapewnienia co najmniej 4 różnych wykładowców, udział ekspertów IBPRS-PIB może być wliczony do tej liczby, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów formalnych.

14. Czy spełni kryterium wykładowca wewnętrzny wnioskodawcy, jeśli jest wpisany na listę doradców rolnośrodowiskowych ponad 8 lat temu, natomiast na dzień 20 kwietnia jest zatrudniony u wnioskodawcy 7,5 roku? Wcześniej był pracownikiem np. ARIMR. Czy okres zatrudnienia w ARIMR może zostać uznany do przyznania punktów za staż 8- letni?

Odpowiedź:

Nie, taki wykładowca powinien mieć odpowiednią długość stażu pracy doradczej lub powinien być zatrudniony w odpowiednich latach w podmiocie doradczym.

15. W załączniku 4 do umowy, w tabeli 6 zawarto stawkę refundacji za koszty dojazdu i promocję, jako „ryczałt za jedno szkolenie”. Czy realizując szkolenie w układzie: pierwszy dzień szkolenia - wykłady dla 30 osób, drugi dzień szkolenia - 2 grupy po 15 osób, stawka ryczałtowa za dojazd i promocje zostanie rozliczona w ujęciu do szkolenia 30 osobowego czy też do grup 15 osobowej wizytujących gospodarstwa (2 razy ze stawką dojazdu + 2 razy stawka za promocję)?

Odpowiedź:

Szkolenie z tematu Krótkie łańcuchy dostaw żywności jest szkoleniem o charakterze stacjonarnym, dwudniowym. Pierwszy dzień szkolenia prowadzony jest metodą wykładu a drugi dzień szkolenia stanowi wizyta w gospodarstwie rolnym i w zakładzie.

Koszty mające na celu poinformowanie o organizacji szkoleń i dotarciu do grup odbiorców (promocja) w przypadku szkoleń o charakterze stacjonarnym prowadzonych w formie wykładów zostały już skalkulowane w stawce za osobogodzinę szkolenia. Stawka odnosi się do każdego szkolenia a jej wysokość zależy od liczebności grupy odbiorców (tabele 1. i 2. z załącznika nr 4 do umowy o przyznaniu pomocy).

W przypadku szkoleń mieszanych, np. dwudniowych, gdzie jeden dzień szkolenia jest prowadzony w formie wykładu, a drugi dzień szkolenia to wizyta – a z takim szkoleniem mamy do czynienia w przypadku tematu KŁŻ – do kosztów szkolenia nie wlicza się dodatkowo stawki za promocję. Koszty promocji dla mieszane szkolenia zostały już uwzględnione w stawce za osobogodzinę szkolenia prowadzonego w formie wykładu.

Zgodnie z tabelą 5. i 6. z załącznika nr 4 do umowy o przyznaniu pomocy dodatkowym elementem szkolenia jest stawka dojazdu wykładowcy zewnętrznego na szkolenie (jest to ryczałt na 1 wykładowcę), którą można uwzględnić w koszcie szkolenia, jeżeli sytuacja będzie to uzasadniała. Ponadto, jako dodatkowy element szkolenia o charakterze stacjonarnym w postaci typu szkolenia jakim jest wizyta, przewidziano stawkę za przewóz do 60 km albo do 200 km, jest to stawka ryczałtowa na każde 1 szkolenie.

16. Ramowy program szkolenia określa dwa dni szkoleniowe: czy dni szkoleniowe powinny być realizowane bezpośrednio jeden po drugim? Jeżeli nie ma takiego warunku, to czy jest określony odstęp czasu pomiędzy pierwszym a drugim dniem szkolenia?

Odpowiedź:

Ramowy program szkolenia przewidujący dwa dni szkoleniowe nie wskazuje wprost obowiązku ich realizacji w bezpośrednio następujących po sobie dniach. Niemniej jednak, mając na uwadze spójność procesu dydaktycznego oraz efektywność przyswajania wiedzy przez uczestników, rekomenduje się, aby dni szkoleniowe były realizowane kolejno, jeden po drugim. W sytuacjach organizacyjnych uniemożliwiających przeprowadzenie szkolenia w dniach następujących bezpośrednio po sobie, dopuszcza się realizację drugiego dnia szkoleniowego w możliwie najkrótszym terminie, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od dnia przeprowadzenia pierwszego dnia szkolenia.